

Tadeusz Śliwa, *Fischer Karol Józef (1847–1931)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemyslan, po red. Anny Siciak – na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej

Fischer Karol Józef (1847–1931), bp sufragan przemyski.

Ur. 13 III 1847 r. w Jaśle. Pochodził z rodziny urzędniczej Kornela i Karoliny. Po wczesnej stracie rodziców był wychowywany przez krewnych. Maturę uzyskał ostatecznie w Rzeszowie w 1865 r. W następnych czterech latach studiował teologię w Przemyślu, gdzie 18 VII 1869 r. został wyświęcony na kapłana. Do 1871 r. był kolejno na dwóch placówkach wikariuszowskich. W r. akad. 1871/1872 studiował teologię w Wiedniu, ale już po I roku, ze względów zdrowotnych przerwał naukę i wrócił do diecezji. Od połowy września 1872 r. był wikarym w rodzinnym Jaśle, a w latach 1872–1888 proboszczem w sąsiednim Tarnowcu. Odnowił tam kościół i ożywił kult statuy Najświętszej Marii Panny słynącej łaskami, co przyczyniło się do powstania tam sanktuarium maryjnego. W 1888 r. został proboszczem w Dobrzechowie koło Strzyżowa, gdzie pokierował budową dużego neogotyckiego kościoła ukończonego w 1898 r. W obu parafiach pilnował, żeby wszystkie dzieci uczyły się religii, a poza tym w ogóle dążył do podniesienia materialnego i kulturalnego poziomu ludności wiejskiej przez zachęcanie do zakładania szkół ludowych, kółek rolniczych, kas Stefczyka. Działalność tego rodzaju, jak również głoszone w różnych parafiach popularne kazania, które ogłaszał także drukiem, zjednały mu rozgłos i sympatię społeczeństwa. Zapewne dzięki temu z wyborów w 1894 r. wszedł do Rady Państwa w Wiedniu, do której należał do 1900 r. W 1897 r.

wszedł również do Rady Powiatowej w Rzeszowie, w kwietniu zaś 1899 r. do kapituły katedralnej w Przemyślu. W tym samym roku proponowano mu katedrę teologii pastoralnej na UJ, po opuszczeniu jej przez ks. prof. J.S. Pelczara, ale jej nie przyjął. W 1901 r. na prośbę bpa J. S. Pelczara został mianowany, a 15 IV poświęcony, na biskupa pomocniczego diecezji przemyskiej, wkrótce zaś został wikariuszem generalnym i oficjałem sądu biskupiego, więc w praktyce współrządcą diecezji. W okresie wakansu na stolicy biskupiej po śmierci bpa Pelczara, od marca do listopada 1924 r., rządził diec. jako wikariusz kapitulny. W okresie oblężenia Przemyśla w 1914–1915 r. pozostawał w mieście. Od 1901 r. był rektorem bractwa Bonus Pastor, zajmującego się zaopatrywaniem ubogich parafii w sprzęt liturgiczny.

Choć w jego spuściznie pisarskiej znajdują się prace o charakterze naukowym, jak *Historia cudownej statuy Najświętszej Marii Panny* (1 wyd. Jasło 1877 r., 2 wyd. Przemyśl 1925) czy *Konsekracja kościoła* (Przemyśl 1911), to zdecydowaną przewagę stanowią w niej kazania i przemówienia na niedziele i święta, ogłaszane w czasopismach kościelnych. Zostały one zebrane i sukcesywnie publikowane w czterech tomach pt. *Kazania i przemowy pasterskie do ludu wiejskiego* w kilku wydaniach od 1892 r. Ze względu na praktyczną ich treść, jasno i logicznie przedstawioną, cieszyły się uznaniem duchowieństwa, toteż korzystali z nich księża polscy na Śląsku, Pomorzu, w Ameryce, a także kapłani ukraińscy. Przynajmniej tom pierwszy został przełożony na język litewski i wydany w Tylży w 1895 r. Talent kaznodziejski i z gruntu życzliwa postawa

wobec wszystkich ludzi zjednały mu powszechne uznanie w społeczeństwie. Zmarł 21 IX 1931 r.

Bibliografia: Kwolek J., *Polski słownik biograficzny*, t. 7, Kraków 1948–1958, s. 20; Śliwa T., *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 5: 1918-1981, red. ks. L. Grzebień, Warszawa 1983, s. 389-396, tamże bibliogr. podm. i przedm.